

1. ชื่อโครงการ โครงการ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

2. เจ้าของโครงการ/หน่วยงานรับผิดชอบ

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการผลิตกระป๋องและโค มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

3. หลักการและเหตุผล

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการผลิตกระป๋องและโค ได้วิจัยและการปรับปรุงพันธุ์กรรมและสมรรถภาพการผลิตโคเนื้อ พันธุ์กำแพงแสน เริ่มปี 2540-2543 (ปรารภนา 2543) ผลการวิจัยบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ทุกประการจนขณะนี้เกษตรกรสนใจได้มีการเลี้ยงโคพันธุ์กำแพงแสนกันมาก จนได้มีการรวมตัวตั้งเป็นสมาคมโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน ซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามเกษตรกรส่วนใหญ่ที่เลี้ยงโคพันธุ์กำแพงแสนยังขาดประสบการณ์และมีความรู้ด้านนี้มาก ประกอบกับงานวิจัยของศูนย์วิจัยกระป๋องและโคก็ได้สำเร็จออกมาแล้วในช่วงแรก เช่น ผลการทดสอบสมรรถภาพโคพันธุ์กำแพงแสน รุ่นที่ 1 และ 2 มีอัตราการเจริญเติบโต วันละ 1.40 และ 1.49 กก. (รายงานความก้าวหน้า, 2546) ปัจจุบันนี้มีพ่อโคที่ผ่านการทดสอบและคัดเลือกไว้รุ่นละ 10 ตัว ดำเนินการรีดน้ำเชื้อ ทำน้ำเชื้อแช่แข็งแล้ว พร้อมทั้งจะนำไปผสมพันธุ์ในแม่โคของเกษตรกรได้ทันที ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเพื่อถ่ายทอดให้มีความรู้ในเรื่องอาหารการเลี้ยงดู การคัดเลือกพันธุ์ การขุน การจัดการฟาร์ม ความปลอดภัยของเนื้อโค (Food Safety) และระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) การปรับปรุงพันธุ์และรู้จักการผสมเทียมโคให้ถูกวิธี ซึ่งผลที่ตามมาจะทำให้เกษตรกรได้รับความรู้และสามารถนำน้ำเชื้อจากพ่อพันธุ์กำแพงแสนที่ผ่านการทดสอบไปปรับปรุงพันธุ์กรรมโคเนื้อในฟาร์มของตนเอง ซึ่งนอกจากจะเพิ่มผลผลิตและมูลค่าในฟาร์มของตัวเองแล้ว ยังเป็นการพัฒนาพันธุ์วัวของไทยให้เป็นพันธุ์แท้ได้เร็วขึ้น

4. วัตถุประสงค์ของการโครงการ

4.1 เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อได้มีทักษะความรู้ ความเข้าใจ ถึงการเลี้ยงโค การขุนโค ความปลอดภัยของเนื้อโค (Food Safety) และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ได้ถูกต้อง

4.2 เพื่อให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิต โดยการนำน้ำเชื้อโคพันธุ์กำแพงแสนไปผสมเทียมกับแม่โคในฟาร์มตนเอง เพิ่มประสิทธิภาพ อันส่งผลให้เกิดการพัฒนาโคเนื้อของประเทศอย่างต่อเนื่อง และลูกโคสามารถเลี้ยงเป็นโคขุนซึ่งสามารถทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ

5. วิธีการดำเนินงาน

เป็นการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติจริงในห้องปฏิบัติการของฟาร์มทดลอง

5.1 ทำการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่เปิดต่างๆ ให้ทราบโดยทั่วกันและประกาศรับสมัครผู้เข้ารับการอบรม

5.2 หลักสูตรที่เปิดอบรมมีดังนี้

- หลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ
- หลักสูตรการผสมเทียมโค
- หลักสูตรความปลอดภัยของเนื้อโค และระบบกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ
- หลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ(นอกสถานที่)

5.3 คัดเลือกผู้เข้ารับการอบรมตามคุณสมบัติที่กำหนด ถ้ามีผู้สมัครเข้ารับการอบรมมากกว่าจำนวนที่กำหนด ให้ใช้ลำดับของการสมัครเป็นเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้ารับการอบรม โดยคุณสมบัติของผู้สมัครมีดังนี้

5.3.1 หลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ และหลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ(นอกสถานที่)

- 1) เป็นเกษตรกรผู้ทำอาชีพด้านโคเนื้อ หรือผู้ที่สนใจเกี่ยวกับโคเนื้อ
- 2) ไม่จำกัดความรู้ อ่านออกเขียนได้
- 3) อายุ 18 ปีขึ้นไป

5.3.2 หลักสูตรการผสมเทียมโค

- 1) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงโคมาก่อน

5.3.4 หลักสูตรความปลอดภัยของเนื้อโค และระบบกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ

- 1) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงโคมาก่อน
- 2) เป็นสมาชิกของสหกรณ์โคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน หรือผู้ที่มีความสนใจเกี่ยวกับการผลิตเนื้อโค

ปลอดภัย

6. ขอบเขตการดำเนินงาน

เนื้อหาวิชาของแต่ละหลักสูตรมีดังนี้

6.1 หลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ และหลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ(นอกสถานที่)

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเลี้ยงโคเนื้อ เพื่อการประยุกต์ใช้ในการเลี้ยงโคของตนเอง และผู้อื่น
- การจัดการผสมพันธุ์โคเนื้อ และการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ
- อาหารและการให้อาหารโคเนื้อ
- การสุขาภิบาลฟาร์ม การป้องกันและการกำจัดโรค
- กฎหมาย พระราชบัญญัติการเลี้ยงโค

6.2 หลักสูตรการผสมเทียมโค

- ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการผสมเทียมโค
- พันธุ์โคและการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อ
- วงรอบการผสมเทียมโค การเป็นสัด
- การเลือกซื้อและใช้น้ำเชื้อแช่แข็ง
- ปัญหาของการผสมเทียมโค และการผสมไม่ติด

6.3 หลักสูตรความปลอดภัยของเนื้อโค และระบบกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ

- การเลี้ยงโคเพื่อการค้าเนื้อโคปลอดภัย
- การทำเครื่องหมายประจำตัวโคเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ
- อาหารและการให้อาหารโคเพื่อการค้าเนื้อโคปลอดภัย
- การกำหนดโปรแกรมการทำวัคซีน และการจัดการโคก่อนส่งโรงฆ่า

7. ระยะเวลาดำเนินงาน 5 ปี (2550-2554)

8. งบประมาณการดำเนินงาน

ขอสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนฯ จ่ายขาดเป็นเงินทั้งสิ้น 21,400,200 บาท
โดยมีรายละเอียดดังนี้

8.1 งบประมาณสำหรับดำเนินการ 871,200 บาท

		ปีละ	รวม
5 ปี			
1) หมวดค่าจ้าง		174,240	
871,200			
- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน 2 คน x 7,260บาท x 12เดือน	รวม	174,240	
871,200			
8.2. งบประมาณสำหรับฝึกอบรม		20,529,000 บาท	
8.2.1 หลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ 6 รุ่นๆละ 5 วัน จำนวน 36 คน/รุ่น			
ใช้งบประมาณ : รุ่น = 205,000 บาท			
: ปี = 1,230,000 บาท			
ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น = 6,150,000 บาท			
		ปีละ	รวม 5 ปี
1) หมวดค่าใช้สอย		861,600	
4,308,000			
1. ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 150บาท x 36คน x 5วัน x 6รุ่น	รวม	162,000	
810,000			
2. ค่าอาหารว่าง 50บาท x 36คน x 5วัน x 6รุ่น	รวม	54,000	270,000
3. ค่าห้องบรรยาย ห้องละ 1,200 บาท x 5วัน x 6รุ่น	รวม	36,000	180,000
4. ค่าที่พัก 300บาท x 36คน x 5วัน x 6รุ่น	รวม	324,000	
1,620,000			
5. ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม เล่มละ 250บาท x 36คน x 6รุ่น	รวม	54,000	
270,000			
6. ค่าเช่ารถรับส่งระหว่างการฝึกอบรม 1,700บาท x 2คัน x 5วัน x 6รุ่น	รวม	102,000	
510,000			
7. ค่าชดเชยตัวสัตว์ทดลอง 13,000 บาท x 6รุ่น	รวม	78,000	
390,000			
8. ค่าซ่อมแซมคอกปฏิบัติการ 8,600 บาท x 6รุ่น	รวม	51,600	258,000
2) หมวดค่าตอบแทน		136,200	
681,000			
1. ค่าวิทยากรบรรยาย ชั่วโมงละ 500 บาท x 23 ชม. x 6รุ่น	รวม	69,000	345,000
2. ค่าวิทยากรภาคปฏิบัติ ชั่วโมงละ 300 บาท x 24 ชม. x 6รุ่น	รวม	43,200	216,000
3. ค่าเบี้ยเลี้ยงทำการนอกเวลา 2 คนๆละ 10 วันๆละ 200 บาท x 6รุ่น	รวม	24,000	120,000

3) หมวดค่าวัสดุ		232,200	1,161,000
1. ค่าวัสดุสำนักงาน			
(กระดาษ สมุด ดินสอ ปากกา ฯลฯ) 7,500 บาทx6รุ่น	รวม	45,000	225,000
2. ค่าวัสดุเชื้อเพลิง และหล่อลื่น 2,800 บาทx6รุ่น	รวม	16,800	84,000
3. ค่าวัสดุการเกษตร 10,000 บาทx6รุ่น	รวม	60,000	300,000
4. ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึก (ยา สารเคมี ไชริงค์ เข็ม เชือก ลวดตัดขา ตรวจเลือด ฯลฯ) 18,400 บาทx6รุ่น	รวม	110,400	
			552,000

8.2.2 หลักสูตรการผสมเทียมโค 6 รุ่นๆละ 6 วัน จำนวน 26 คน/รุ่น

ใช้งบประมาณ : รุ่น	=	198,600	บาท
: ปี	=	1,191,600	บาท
ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น	=	5,958,000	บาท

			ปีละ	รวม 5 ปี
1) หมวดค่าใช้สอย			760,200	
3,801,000				
1. ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 150บาทx26คนx6วันx6รุ่น	รวม	140,400		
702,000				
2. ค่าอาหารว่าง 50บาทx26คนx6วันx6รุ่น	รวม	46,800		234,000
3. ค่าห้องบรรยาย ห้องละ 1,200 บาทx6วันx6รุ่น	รวม	43,200		216,000
4. ค่าที่พัก 300บาทx26คนx6วันx6รุ่น	รวม	280,800		
1,404,000				
5. ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรมเล่มละ250บาทx26คนx6รุ่น	รวม	39,000		195,000
6. ค่าเช่ารถรับส่งระหว่างการศึกษาฝึกอบรม				
2 คันๆละ 1,700 บาทx6วันx6รุ่น	รวม	122,400		
612,000				
7. ค่าชุดเซยตัวสัตว์ทดลอง 6,000 บาทx6รุ่น	รวม	36,000		
180,000				
8. ค่าซ่อมแซมคอกปฏิบัติการ 8,600 บาทx6รุ่น	รวม	51,600		
258,000				
2) หมวดค่าตอบแทน		258,000		
1,290,000				
1. ค่าวิทยากรบรรยาย ชั่วโมงละ 500 บาทx18 ชม.x6รุ่น	รวม	54,000		270,000
2. ค่าวิทยากรภาคปฏิบัติ 5 คน 20 ชั่วโมง				

900,000	ชั่วโมงละ 300 บาท x 6 รุ่น	รวม	180,000	
	3. ค่าเบี้ยเลี้ยงทำการนอกเวลา 4 คน 5 วัน			
	วันละ 200 บาท x 6 รุ่น	รวม	24,000	120,000
	3) หมวดค่าวัสดุ		173,400	867,000
	1. ค่าวัสดุสำนักงาน			
	(กระดาษ สมุด ดินสอ ปากกา ฯลฯ) 2,500 บาท x 6 รุ่น	รวม	15,000	75,000
	2. ค่าวัสดุเชื้อเพลิง และหล่อลื่น 2,760 บาท x 6 รุ่น	รวม	16,560	82,800
	3. ค่าวัสดุการเกษตร 8,640 บาท/รุ่น	รวม	51,840	
259,200				
	4. ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึก (ยา สารเคมี ไชริงค์ เข็ม			
	เชือก ลวดตัดขา ตรวจเลือด ฯลฯ) 15,000 บาท x 6 รุ่น	รวม	90,000	450,000

8.2.3 หลักสูตรความปลอดภัยของเนื้อโค และระบบกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ

6 รุ่นๆละ 3 วัน จำนวน 36 คน/รุ่น

ใช้งบประมาณ : รุ่น	=	113,500	บาท
: ปี	=	681,000	บาท
ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น	=	3,405,000	บาท

			ปีละ	รวม 5 ปี
1) หมวดค่าใช้สอย			460,800	
2,304,000				
	1. ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 150บาทx36คนx3วันx6รุ่น	รวม	97,200	486,000
	2. ค่าอาหารว่าง 50บาทx36คนx3วันx6รุ่น	รวม	32,400	162,000
	3. ค่าห้องบรรยาย ห้องละ 1,200 บาทx3วันx6รุ่น	รวม	21,600	108,000
	4. ค่าที่พัก 300บาทx36คนx3วันx6รุ่น	รวม	194,400	
972,000				
	5. ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม 250บาทx36คนx6รุ่น	รวม	54,000	270,000
	6. ค่าเช่ารถรับส่งระหว่างการฝึกอบรม			
	2 คันๆละ 1,700 บาทx3วันx6 รุ่น	รวม	61,200	306,000
	2) หมวดค่าตอบแทน		127,200	
636,000				
	1. ค่าวิทยากรบรรยาย ชั่วโมงละ 1,000 บาท 16 ชมx6รุ่น	รวม	96,000	480,000
	2. ค่าวิทยากรภาคปฏิบัติ 8 ชั่วโมง			
	ชั่วโมงละ 500 บาทx6รุ่น	รวม	24,000	120,000
	3. ค่าเบี้ยเลี้ยงทำการนอกเวลา 2 คน 3 วัน			

วันละ 200 บาท×6รุ่น	รวม	7,200	36,000
3) หมวดค่าวัสดุ			
1. ค่าวัสดุสำนักงาน		93,000	465,000
(กระดาษ สมุด ดินสอ ปากกา ฯลฯ) 7,500 บาท×6รุ่น	รวม	45,000	225,000
2. ค่าวัสดุการเกษตร 8,000 บาท×6รุ่น	รวม	48,000	240,000

8.2.4 หลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ 16 รุ่นๆละ 1 วัน จำนวน 40 คน/รุ่น
(ภาคเหนือ 4 ครั้ง ภาคกลาง 4 ครั้ง ภาคใต้ 4 ครั้ง ภาคอีสาน 4 ครั้ง)

ใช้งบประมาณ : รุ่น	=	62,700	บาท
: ปี	=	1,003,200	บาท
ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น	=	5,016,000	บาท

			ปีละ	รวม 5 ปี
1) หมวดค่าใช้สอย			553,600	
2,768,000				
1. ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 200บาท×40คน×1วัน×16รุ่น	รวม	128,000		
640,000				
2. ค่าอาหารว่าง 50บาท×40คน×1วัน×6รุ่น	รวม	32,000	160,000	
3. ค่าห้องบรรยาย ห้องละ 1,500 บาท×1วัน×16รุ่น	รวม	24,000	120,000	
4. ค่าที่พัก5คน คนละ 1,600 บาท×1วัน×16รุ่น	รวม	128,000		
640,000				
5. ค่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม250 บาท×40คน×1วัน×6รุ่น	รวม	160,000		
800,000				
6. ค่าเช่ารถรับส่งระหว่างการเดินทางฝึกอบรม				
1 คันๆละ 1,700 บาท 3 วัน×16รุ่น	รวม	81,600	408,000	
2) หมวดค่าตอบแทน				
1. ค่าวิทยากรบรรยาย ชั่วโมงละ 500 บาท 8 ชม.×16รุ่น	รวม	64,000	320,000	
2. ค่าวิทยากรภาคปฏิบัติ 1 คน 4 ชั่วโมง				
ชั่วโมงละ 300 บาท×16 รุ่น	รวม	19,200	96,000	
3. ค่าเบี้ยเลี้ยงทำการนอกเวลา 2 คน 1 วัน				
วันละ 200 บาท×16รุ่น	รวม	6,400	32,000	
3) หมวดค่าวัสดุ				
		360,000	1,800,000	

1. ค่าวัสดุสำนักงาน (กระดาษ สมุด ดินสอ ปากกา ฯลฯ) 2,500 บาทx16รุ่น รวม	40,000	200,000
2. ค่าวัสดุเชื้อเพลิง และหล่อลื่น 5,000 บาทx16รุ่น รวม	80,000	400,000
3. ค่าวัสดุอุปกรณ์การฝึก (ยา สารเคมี ไชริงค์ เข็ม เชือก ลวดตัดขา ตรวจเลือด ฯลฯ) 15,000 บาทx16รุ่น รวม	240,000	
1,200,000		

9. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 9.1 ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และรู้จักโคเนื้อพันธุ์กำแพงแสน และสามารถนำไปปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อในฟาร์ม
- 9.2 ผู้เข้ารับการอบรมจะมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเลี้ยงโคเนื้ออย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฟาร์มเพื่อให้ผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งสามารถเพิ่มรายได้ อีกทางหนึ่ง
- 9.3 ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เรื่องความปลอดภัยของเนื้อโค (Food Safety) และระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ถูกต้อง
- 9.4 ช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ อันจะเกิดผลดีต่อการพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อในประเทศ
- 9.5 ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ และทักษะในการผสมเทียม และสามารถนำไปปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อในฟาร์ม
- 9.6 ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการในฟาร์มเพื่อให้ผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งสามารถเพิ่มรายได้ อีกทางหนึ่ง